

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Dahlberg, U. (2023). Lantbruk 2.0: Mångfald och entreprenörskap i Nyland.
Bioekonomi-bloggen 13.3.2023

CC BY 4.0

13.03.2023 | Kommentarer

Ulrika Dahlberg

Lantbruk 2.0: Mångfald och entreprenörskap i Nyland

Lantbruk 2.0 är ett projekt som varit verksamt 23.3.2020 – 30.3.2023 vid Yrkeshögskolan Novia i Raseborg. Projektet finansierades av Henrik Nysténs fond inom [Svenska kulturfonden](#). Syftet var att stärka de nyländska lantbruksnäringarna och synliggöra branschen som ett framtidsyrke, med fokus på cirkulärekonomi och klimatåtgärder.

Lantbruket i Nyland är spannmålsbetonat. För att öka mångfalden, finns möjligheter att integrera specialgrödor eller djurhållning i jordbruket. Konsumenterna i huvudstadsregionen utgör en bra målgrupp för att sälja spannmålsprodukter, grönsaker, kött och mathantverk direkt. Nätverk som REKO-ringar, andelsjordbruk och FoodHubs för producenterna och konsumenterna närmare varandra.

Alternativa matnätverk

[REKO](#) står för rejäl konsumtion, och innebär lokala, regelbundna träffar där producenter levererar förhandsbeställda produkter åt konsumenter. Ett av målen i Lantbruk 2.0 var att undersöka och vidareutveckla nyländska REKO-ringar. Detta gjordes genom en uppföljning av priser och produkter 2020-2021, som resulterade i en rapport: *REKO i nyländska stads- och landsbygdsområden. Vilka produkter säljs och hur långt färdas maten?* i [Novias publikationsserie](#), och ett [examensarbete i miljöplanering](#).

Ett sätt att vidareutveckla REKO-ringar är att utbilda konsumenter och producenter. Samarbetet med västnyländska [Resurscentret HALD r.f.](#) gav projektet en ypperlig möjlighet att göra detta.

Tillsammans med HALD har projektet ordnat kurser i etikettering, livsmedelslokaler, matfotografering och prissättning på Novias campus i Raseborg.

[Andelsjordbruk](#) är besläktat med REKO, och fanns i Japan redan på 60-talet. Det är en modell där konsumenten gör avtal men bonden, på vanligtvis en säsong eller ett år, för att köpa grönsaker, kött, honung mm. I samarbete med Ruralia-institutets projekt [KUMAKKA](#) gjorde Lantbruk 2.0 [ett filmklipp om andelsjordbruk](#) i undervisningen vid yrkesinstitutet Livia. Projektet har även samarbetat med Novias naturbruksstuderande kring teman som direktförsäljning av ägg och kött.

Kurser med odlad mångfald och naturfibrer i fokus

Market gardening är ett sätt att odla grönsaker mångsidigt med jordhälsa i fokus, och försörja sig på småskalig produktion – oftast via direktförsäljning. Fortbildningskurser i ämnet ordnades, med Jonas Ringqvist från [Bossgårdens grönsaker](#) i Sverige som föreläsare. En annan nisch som kan bli aktuell i Nyland är produktion av naturfibrer. Kursmodulen Produktion och försäljning av naturfiber (15 sp) startade i oktober 2022 i samarbete med Novias projekt Pro Bioekonomi 2.0. Den är ett unikt pilotprojekt som analyseras och vidareutvecklas. Tillsammans med naturfiberseminarier, artiklar och blogginlägg om [spånadslin och hampa](#), [fårull](#), [nässla](#) och [våtmarksväxter](#) har den utgjort ett centralt temaområde för Lantbruk 2.0. Kurserna har förverkligats vid Öppna Yrkeshögskolan i samarbete med projektet ProBioekonomi 2.0, med finansiering från Utbildningsstiftelsen Sydväst och Finlandssvenska Jordfonden.

Vilken potential har min mark?

Att hitta rätt plats för rätt sorts produktion är också väsentligt. Projektet [Matregion Nyland](#) 1.8.2018 - 31.12.2021, med finansiering från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling samt från

Stiftelsen Finlandssvenska jordfonden, tog fram digitala kartor som indikerar lämpliga områden för olika typer av jordbruksproduktion. Kartorna finns tillgängliga på webben och är möjliga att vidareutveckla till olika behov. Lantbruk 2.0 har gjort digitala storymaps där kartorna presenteras, tillsammans med text och bilder: [nypotatis](#), [äpplen](#), [kulturspannmål](#) och [naturbeten](#). Lokala smaker och jordhälsa är starkt kopplat till arbetet med kartorna. I samarbete med Krämars ekogård gjordes ett [filmklipp om att använda ferment](#) för att stimulera mikrolivet i jordbruksmarken. Material från de tre verksamhetsåren är samlat på [Lantbruk 2.0:s hemsida](#). Arbetet med naturfiber fortsätter i det nya projektet [NorNa - Nordisk naturfiber i cirkulär ekonomi](#), med samma finansier. Projektledare Ulrika Dahlberg svarar gärna på frågor om Lantbruk 2.0 och NorNa. E-post: ulrika.dahlberg@novia.fi.

*Presentationsbild: Trösning av spannmål på Mörby gård: Multifoto.
Bild av ägg i korg: Studiefamiljen*

Texten har granskats av Novias campusredaktion och publicerats 13.3.2023.

Granskat av Novias campusredaktion

Nyckelord:

lantbrukprojektarbetenaturfiberväxtodlingdjurhållning

Kategorier:

Granskat inlägg - Reviewed post